



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.  
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De  
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.  
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

**Lessius, Leonardus**

**Lovanii, 1645**

Qua ratione consecratio ad essentiam huius sacrificij pertineat.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

29  
Nec distri-  
butione facta  
Populo.

Dico Quartò, Distributio facta populo, seu sumptio populi, etiam non est necessaria ad perfectionem huius sacrificij: patet ex Concil. Trid. sess. 22. c. 6. & can. 8. Probatur; Quia Christus non præcepit hanc distributionem fieri quotiescunque hoc sacrificium offertur: ergo non pertinet ad eius perfectionem; non enim potest ad perfectionem eius pertinere, quod Dominus non præcepit. Ratio est; Quia tota actio sacrificandi fit à Sacerdote; sumptio autem est actio populi.

30  
Consecra-  
tio vel so-  
la, vel ma-  
ximè per-  
tinet ad ra-  
tionem hu-  
ius Sacri-  
ficij.

Dico Quintò, Consecratione Corporis & Sanguinis Domini, vel sola, vel potissimum pertinere ad rationem huius sacrificij. Est communior sententia Doctorum, D. Thomæ hac q. 2. 4. & supra q. 80. a. 1. 2. ad 3. Gabrielis lect. 26. in Canonè. Bellarm. lib. 1. de Missa c. vlt. Ruardi a. 6. & aliorum.

1. Probet  
Script.

Probatur Primò, Ex Scriptura: Lucæ 22. v. 19. *Hoc facite in meam commemorationem*: quibus verbis constituit Dominus Apostolos Sacerdotes novi testamenti; iisque, & eorū in sacerdotio successores præcepit, ut offerret Corpus suum & Sanguinem, sub specie panis & vini; ut inquit Concilium Trid. sess. 22. c. 1. Atqui his verbis potissimū præcepit consecratione: hanc enim potissimum commemorant Euangelistæ ipsū fecisse; & per hanc eius passio potissimum representatur: ergo oblatio potissimum consistit in consecratione. Confirmatur, Quia potestas sacerdotalis, quam Dominus his verbis contulit, est merè supernaturalis & diuina, & consistit in charactere sacerdotali; hic enim formaliter constituit sacerdotem nouæ legis, cum sit participatio sacerdotij Christi. Atqui character per se & directè est potestas cōsecrandi Corpus & Sanguinem Christi: ergo potestas sacerdotalis est potestas consecrandi Corpus Christi: ergo consecratio Corporis Christi est actus directus sacerdotum, & consequenter est oblatio sacrificij: nam sola oblatio sacrificij est proprius & directus actus sacerdotij, ut sacerdotium est.

2. Ex Pa-  
tribus.

Probatur Secundò, Ex Patribus: Ireneus lib. 4. contra hereses c. 32. dicit *Christum docuisse noui Testamenti nouam oblatione, quando dixit, Hoc est Corpus meum*. Cyprian. serm. de Cœna Domini, ait, *Cum verbis consecrationis panis benedicitur Eucharistiam fieri medicamentū, & holocaustum*. Chrysost. hom. de proditione Iudæ, *Verba Domini, Hoc est Corpus meum, usque ad finem mundi præstare sacrificio firmitatem*.

3. Ex Ra-  
tionibus.

Probatur Tertio, Ratione. Primò, Quia principalis offerens in nostro sacrificio est ipse Christus; ut Conciliū Trid. docet aliquoties: ergo illa actio potissimum est de essentia huius sacrificij, quæ fit in persona Christi. Atqui nulla est, quæ magis, & verius fiat in persona Christi, quàm consecratio; in ea enim loquitur Sacerdos tanquam ipse sit Christus: ergo cōsistit in consecratione. Secundò, Hoc sacrificium est representatiuū sacrificij crucis, seu effusionis sanguinis factæ in cruce. Atqui hæc representatio potissimum fit per consecratione, dum Corpus & Sanguis seorsim ponuntur ex vi verborum sub diuersis speciebus, tanquā partes victime occisæ. Tertio, Si consecratio non est de essentia huius sacrificij, nulla actio essentialis huius sacrificij expressa est ab Euangelistis; quod omnino est incredibile. Nam cum Lucas referat Dominum dixisse, *Hoc facite in meam commemorationem* (quibus verbis præcepit eis suam actione imitari) debebat sanè illa actio exprimi, quæ maximè imitanda erat.

Quarta.

Quartò, Si consecratio non fit de essentia, poterit

Sacerdos offerre sacrificium sine cōsecratione, per solam communionem quotiescunque volet: quod tamen est contra sensum communem Doctorum. Deinde sumptio Sacramenti, & oblatio sacrificij non differunt ritu externo, sed sola intentione ministri fumentis; quod etiā absurdum est. Nā sacrificium externum debet ritu externo, nō sola intentione, distingui ab usu Sacramenti: alioqui quomodo sciretur à populo sacrificium offerri? Quintò, Consecratio est excellentissima functio Sacerdotis, qua maximè declaramus Dei potestatem, & eminentiam: ergo in ea maximè debet ratio sacrificij constitui, quod est diuinæ eminentiæ protestatio.

Quinta.

Hinc patet non esse probandam quorundā sententiam, qui dixerunt consecrationem esse solum quid præuium sacrificio, non autem intrinsecè in ipsa sacrificandi actione includi: quomodo operatio illa diuina, qua Verbum Diuinum est incarnatum, est quid præuiū sacrificio crucis; & generatio hostiæ est quid præuium eius oblationi: ipsam autem sacrificij essentiam consistere duntaxat vel in verbali oblatione Corporis & Sanguinis Christi positi in altari, vel in sumptione.

Quorundā  
sententia  
reijciat.

SED DIFFICULTAS EST

*Qua ratione consecratio ad essentiam huius sacrificij pertineat?*

Missis varijs sententijs: Respondeo, Eatonus consecratio pertinet ad essentiam huius Sacramenti, quatenus per realem mutatione constituit Corpus & Sanguinem Christi sub speciebus panis & vini; ad honorem Dei. Quod ut intelligatur:

31  
Quaratio-  
ne Conse-  
cratio per-  
tinet ad  
essentiam  
huius Sa-  
crificij.

Notandum est; Non solum actione, qua res destruitur, nos posse protestari diuinū principatum & omnipotentiam, nostramque subiectionem; sed etiam actione, qua res cōstituitur, & quodammodo ad honorem Dei producitur. Nam actio libera productus rei, nō minus est idonea ad significandam diuinam potentiam, & dominationem super omnia, quàm actio destruens: ergo ad hoc significandum potest institui; præsertim à Deo, cuius est determinare, quibus actionibus, & rebus coli debeat: sicut si vellet coli mutatione aque in vinum, & idcirco institueret ut certis verbis fieret in honorem ipsius à publico ministro, hæc mutatio esset sacrificiū. Quare, cum Christus vellet nos habere eandē hostiam, quam ipse semel pro nobis obtulit in cruce, ut per eandē Deum coleremus & omnia beneficia impetraremus, per quam redemptio & salus nobis parta est; & hanc non possemus habere, nisi supernaturali potestate rursus quodammodo apud nos produceretur, nouum & admirabile sacrificij modum instituit, quo nō rem aliquam iam antè apud nos existentem, ut in omnibus alijs sacrificijs fieri solet, Deo offerimus, sed quo ipsam hostiam admirabili operatione ad honorem Dei, sub specie panis & vini mysticè mactatam ponemus. Qui sanè modus maximè consentaneus erat dignitati huius hostiæ; quæ talis est, ut Deus magis honoretur eius positione, quàm destructione; præsertim cum iam sit immortalis. Secus est de alijs rebus, quæ naturaliter existunt, & deinde in honorem Dei consumuntur: nam per earum productionem, cum à causis naturalibus pendeant, non sic possumus testari diuinum principatum, sicut per destructionem. Vnde

Non sola  
actione de-  
structiua,  
sed & pro-  
ductiua,  
protesta-  
mur super-  
mum Dei  
in nos de-  
minium.

Notanda est diuersitas inter modum huius Sacrificij & aliorum: quod in alijs sacrificijs id, quod

Differētia inter sacrificium Eucharisticum & reliqua sacrificia.

quod primariò offertur, sit materia oblationis, vel potius terminus à quo, ac proinde ipsi oblationi supponatur; id autem quod secundariò, sit terminus ad quem oblationis, seu actionis sacrificialis: verbi gratia, quando sacrificatur ovis, terminus à quo, est ovis viua, quæ potissimum dicitur sacrificari, quatenus ad honorem Dei, eius vita perimitur; vnde etiam supponitur oblationi: terminus autem ad quem, est caro eius mortua & sanguis effusus; hæc enim efficiuntur per oblationem, & secundariò per illam offeruntur. Sed contrariò modo fit hæc: nam id, quod primariò offertur, est terminus ad quem mutationis seu oblationis, ac proinde non supponitur oblationi, sed fit per eam, nempe Corpus, & Sanguis Christi separatim sub specie panis & vini posita. Id autem, quod secundariò offertur, est materia oblationis, seu terminus à quo, nempe panis & vini substantiæ, quæ perimuntur: nam etiam hæc suo modo ad substantiam huius sacrificij pertinent, considerati vt à Christo est institutum: sicut ad rationem mutationis suo modo pertinent termini, qui per mutationem desinunt.

Ratio, sub qua consecratio pertinet ad essentiam huius sacrificij.

Hinc patet Primò; Qua ratione pertineat consecratio ad essentiam huius sacrificij; nempe quatenus per eam constituitur Corpus, & Sanguis Christi seorsim ex vi verborum sub specie panis & vini, tanquam partes hostiæ mactatæ: nam sic per consecrationem fit aliquid sacrum circa rem oblatam, eiusque materiam; id est, aliqua mutatio mystica, seu significatiua alicuius rei sacre, & quidem duplicis: nam quatenus per eam panis mutatur in Corpus, & vinum in Sanguinem, significamus omnia diuinæ potentiæ esse subiecta, & omnia ab ipso pendere: quatenus autem hæc ponuntur seorsim, significamus effusionem Sanguinis in cruce. Prior significatio pertinet ad rationem huius sacrificij, quæ sacrificium est: Posterior autem pertinet, quæ est sacrificium representatiuum sacrificij crucis: vtraque tamen pertinet ad essentiam huius sacrificij, vt à Christo est institutum: sicuti ad essentiam sacrificij agni pertinebat non solum occisio, sed etiam assatio, & osium integritas: sine his enim non tam fuisset sacrificium, quam sacrilegium.

Ipsa consecratio est simul oblatio in hoc sacrificio.

Patet Secundò, Vnâ eademque potestate & actione consecrari Corpus, & Sanguinem Domini, & offerri. Nam oblatio, seu consecratio eius nihil est aliud, quam consecratio, quæ ponitur sub specie panis & vini, ex ordinatione diuina significans diuinum principatum & sacrificium crucis. Itaque quicumque consecrat, hoc ipso necessariò sacrificat; & contrà: neque possunt hæc vnquam separari, modò vtriusque speciei fiat consecratio. Nec refert, etiamsi quis expressè intendat non offerre: si enim intendit absolute consecrare, hoc ipso intendit implicite, & in effectu offerre: nam ipsa consecratio ex institutione diuina, intrinsecè est sacrificij oblatio, & eadè potestate perficitur: sicut qui intendit conferre Sacramentum, hoc ipso implicite intendit sanctificare, etiamsi expressè id nolit.

Quid offeratur in hoc sacrificio.

Patet Tertiò, Non solum id offerri, quod oblationi supponitur, eamque antecedit; sed etiam id, quod per eam efficitur: potest enim actus sacrificandi ita esse efficacax, vt ipsam hostiæ ad honorem Dei producat, siue illa hostia vterius sit mutanda, siue non: nam illa mutatio, quæ fit tum circa

materiam hostiæ, tum circa ipsam hostiam, dum sic producitur, sufficere potest ad rationem sacrificij.

Patet Quartò, Quomodo in mysterio Eucharistiæ differat ratio Sacrificij, & Sacramenti. Nam ratio Sacrificij potissimum consistit in cōsecratione vtriusque speciei: Sacramentum autem in termino consecrationis, seu sacrificij; ita tamen, vt vtraque species seorsim sit perfectum Sacramentum.

Dico Sextò, Valdè probabile est etiã pertinere sumptionem ad rationem huius nostri sacrificij, quatenus est mystica hostiæ consumptio facta à Sacerdote. Insinuat D. Thomas infra art. 6. Tenet Melchior Canus lib. 12. de locis c. 13. Dom. Soto dist. 13. q. 1. art. 6. & 8. Bellarminus lib. 1. de Missa cap. vltimo: & multi alij.

Notandum tamen, hoc nõ esse sic intelligendū, (vt quidam volunt) quasi sine sumptione consecratio nullo modo possit habere rationem sacrificij; aut sumptio sit principalis actio huius sacrificij; neutrum enim verum est. Si enim consecratio cōparetur cum sumptione, est multò principalior: est enim magis supernaturalis, directè requirens supernaturalem potestatem; magis etiam insinuat diuinam potentiam & dominationem, & sacrificium crucis; & in ipsa potuisset tota ratio huius sacrificij consistui, si Christo ita fuisset visum, Tamen quia voluit sacrificium nostrum esse holocaustum, quod est perfectissima sacrificij forma, voluit etiam illud consumi: hoc enim ad rationem holocausti requiritur. Et ided ipsa sumptio facta per Sacerdotem, quatenus est mystica quedam hostiæ consumptio, & peremptio, etiam pertinet ad rationem huius sacrificij; sicut ipsa sumptio ad rationem sacrificij Melchisedech, iuxta communem sententiam pertinebat. Neque mirum videri debet, duas actiones constitui de ratione vnus sacrificij; quia id etiam videmus in sacrificijs veteris legis: primùm enim animal priuabatur vitâ, deinde carnes comburebantur. Nunc

Probatur Primò, Prioris ad Cor. 11. v. 24. Hoc est Corpus meum, quod pro vobis frangitur: Hic calix Sanguinis mei, qui pro vobis effunditur: hæc fractio, & effusio hæud dubiè pertinent ad rationem sacrificij: dicitur enim pro vobis frangitur, pro vobis effunditur: Atqui frangi, est cum fractione & peremptione immolari: effundi, cum effusione libari: significatur enim his nominibus oblatio coniuncta cum fractione & effusione. Sed hæc fractio & effusio fit per sumptionem: ergo sumptio pertinet ad rationem huius oblationis.

Secundò, Quia nostra Religio nõ solum debet habere perfectissimam hostiam, sed etiam perfectissimam sacrificandi formam: sed hæc forma cernitur in holocausto, de cuius ratione est consumptio: ergo actio, qua consumitur, pertinet ad eius substantiam.

Tertiò, Quia si consumptio non esset de substantia sacrificij, non posset dari vlla ratio, cur iure diuino necessaria sit hæc sumptio Sacerdotibus: holocausta enim veteris testamenti nõ edebantur.

Quartò, Cur Ecclesia tantoperè semper curauit, vt Sacerdos sumeret oblata, aded vt non sumentem suspendat vno anno? vt patet Canone Relatum, de Consecratione dist. 2. Et si contigerit sacerdotem mori post consecrationem, cur iubet alium perficere; nisi quia existimauit id necessarium ad perfectionem huius sacrificij?

Quintò,

Differētia ratio sacrificij & sacramenti.

Sumptio sacerdotis etiam pertinet ad rationem huius sacrificij.

6. Rationes

Prima.

Secundò,

Tertiò,

Quarta.

Quinta.

Quinto, Si sumptio non esset de ratione huius sacrificij, non magis esset necessaria, quam fractio, aut oblatio verbalis: non enim est fundamentum, vnde colligatur maior necessitas.

Sexta.

Sexto denique, Si contingat araneum incidere in calicem consecratum, debet alius calix consecrari; idque ideo, quia prior non poterat sumi. Quid opus erat alio calice, si in consecratione prioris erat perfectum sacrificium?

Dices, Nostrium sacrificium offertur à Sacerdote in persona Christi: atqui sumptio non fit in persona Christi: ergo &c.

An tota Actio in hoc Sacrificio fiat in Persona Christi.

Respondeo Primò, Non facile probari potest totam actionem, qua offertur hoc sacrificium, debere fieri in persona Christi: sufficit enim primariam sic fieri, præsertim cum sumptio sit etiam vsus Sacramenti, qui fit ad propriam sanctificationem. Respondeo Secundò, Etiam sumptio Sacerdotis fit aliquo modo in persona Christi, sicut & aliorum Sacramentorum consecratio: cuius signum est, quod ipse sumat, non sicut Apostoli in cæna, qui ut Laici sumebant porrecti ab alio; sed sicut Dominus, sua potestate præferens, & sibi porrigens sua dona.

Ex hætenus dictis ferè patet responsio ad quatuor subiectas propositiones, de quibus non ita pridem rogatus. Itaque

QUÆRITUR QUID SENTIENDUM DE QUATVOR SVBIECTIS PROPOSITIONIBVS?

Prima, Ad essentialem rationem sacrificij, prout est de iure natura, non requiritur mutatio; quæ tamen requiritur ad hoc vt oblatio sacrificij rationem habeat, prout sacrificij vox in Scriptura sumitur, & ratio etymologia requirit.

Secunda, Formalis ratio cuiuscunq; sacrificij est oblatio seu relatio ad Deum: hostia autem & quæ circa eam accidunt, materia.

Tertia, Formalis ratio sacrificij Missæ, quatenus est sacrificium propriè dictum, est presentatio hostiæ Deo facta in recognitione summi dominij, cui ex instituto Christi, adiuncta est presentatio eiusdem hostiæ in memoriâ dominicæ passionis ad propitiationem, & sic, vt hæc omnia simul concurrant ad essentialiam sacrificij Missæ.

Quarta, Inter predictos modos quibus dicitur sacrificium Missæ offerri, prioribus repudiatis, duo illi probabiles sunt, quibus dicitur illud offerri, aut quia in altari ponitur, aut per verba offerimus: & hæc sententias posse retineri donec ab Ecclesia aliquid declaretur.

Prima propositio non videtur admittenda.

Respondeo Primò: Prima propositio videtur à veritate aliena. Primò, quia si ratio sacrificij pro vt est iuris natura, nõ requirit mutationem: ergo solum ex lege positiua diuina vel humana; atqui hoc verum non est; tum quia nec Scriptura nec Patres talis legis positiuæ meminere, qua statutum sit, vt sacrificia Deo per mutationem rerum offerantur; tum quia gentiles sacrificia sua per mutationem offerebant, siue animalium, siue rerum inanimatarum, vt thuris, salis, vini: nec facile quis inuenerit apud eos sacrificia appellari, in quibus nulla fiebat mutatio. Secundò, Ratio naturalis dicitur diuinum numen esse colendum interemptione rerum in ipsius honorem facta; vt sic testemur omnia nos ab ipso habere, & ipsum habere perfectum dominium in omnia, & vitæ necessitate potestatem: ergo ius naturæ dicitur hanc mutationem in sacrificio adhibendam; nam sacrificium est perfectissimus actus externus, quo Numen colitur;

Sacrificia gentiliam.

vnde etiam diuino Numini est proprium; vt docent omnes Doctores, Tertio, quia Scriptura ad rationem sacrificij requirit mutationem rerum ad honorem Dei factam: atqui Scriptura non requirit aliquid ad rationem sacrificij in genere, nisi quod lege natura requiritur, nempe sacerdotium, altare, hostiam, & hostiæ interemptionem in honorem Dei; vt patet ex ijs locis quibus loquitur de sacrificijs legis nature. Vnde hæc propositio nõ videtur sibi satis constare. Addo, neminem Doctorem veterum aut recentiorum, quod sciam, tradidisse sacrificij rationem prout est legis nature, non requirere mutationem. Vnde hæc propositio videtur etiam nonnihil nouitatis & temeritatis continere; Quod enim sine authore asseritur & sine sufficienti ratione, in materia Theologica non caret temeritate.

Scripturæ.

Est contra communem sententiam DD.

Respondeo Secundò: Secunda propositio duas habet partes, quarum neutra videtur vera, imò vtraque contra communem sententiã Doctorum. Nam si ratio formalis sacrificij consistit in oblatione seu relatione ad Deum præcisè; sequitur manifestè ad rationem sacrificij non requiri mutationem; quod est contra supra dicta, & contra communem sententiã Doctorum; qui distinguunt sacrificium ab oblatione Deo facta, quod sacrificium fiat per interemptionem rei. Deinde, oblatio primitiarum & primogenitorum erit verè & propriè sacrificium, contra communem sententiã, & modum loquendi Scripturarum: quia est oblatio Deo facta in recognitionem supremæ potestatis & supremi dominij. Præterea, castigatio carnis facta ad honorandum Deum in corporibus nostris, tanquam authorem & dominum eorum, erit sacrificium; imò omne opus bonum præsertim externum ad hunc finem relatum: nam ratio formalis ei conueniet. Possunt enim hæc fieri non solum propter Deum, tanquam propter finem quem promereamur, sed etiam ad ipsum honorandum tanquam supremum Monarcham & Dominum. Præterea, hæc ratio sacrificij videtur omnino conuenire cum ea, quam assignat Caluinus lib.

2. Propos. simpliciter repugnat communi.

Oblatio primitiarum &c.

Castigatio carnis.

Caluinus. Lutherani.

4. Inlit. cap. 18. §. 13. vbi dicit Sacrificium esse quicquid Deo offertur; & cum ea, quam Lutherani: Sacrificium est sacra actio ad hoc principaliter instituta, vt per eam ressemur nos Deum pro vero Deo agnoscere, eumque honore afficiamus. Qui hæretici passim à Catholicis Doctoribus refutantur, vt à Bellarmino, Gregorio à Valencia &c. nõ quod mutationem à ratione formali excludant. Denique, non satis videtur constare cum prima propositione, in qua dicitur sacrificij rationem prout in Scripturis sumitur, includere mutationem: inde enim sequitur, verum nõ esse sacrificij cuiusque rationem formalem consistere in relatione ad Deum, nempe præscindendo à mutatione.

Materia.

Altera pars etiam vera non videtur: si enim omnia quæ circa hostiam accidunt ad materiam pertinent: ergo & ipsa mutatio: ergo hæc non pertinet ad rationem formalem, contra supra dicta, & contra primam propositionem. Item, ergo sacrificium non habet rationem formalem externam & sensibilem, sed relationem duntaxat internam insensibilem: si enim relatio in Deum est ratio formalis, & ea quæ fiunt circa hostiam sunt materia: ergo ratio formalis est interna, non externa; nam externæ actiones materiae accidunt. Atqui oportet etiam dare rationem formalem externam